C8946

Principe stotin

1.)

[Documentele diplomatice referitoare la domnia Regelui Carol I din arhivele fostului Minister al Afacerilor Străine Austro-Ungar, pe anul 1867].
(2 dosare). [Nu se indică pag.]

[Actele și documentele fostului Minister al Afacerilor Străine Austro-Ungar, din anii [1867, 1868], 1869, privitoare la afacerile interne și externe ale României.]
(866 buc. în 1525 pag.)

Jurisdicțiunea Consulară.

Anul 1867/68

Fol. 1-53

1868

fol. 54-99

1868/69

fol. 100-150

1869

fol. 151-285.

1869

Radetzky

fol. 1-73

1869

Taurus

fol. 1-81.

1869

fol. 1-818

(fol. 413/14; fol. 473 a)

1869

fol. 1-268.

[Copiile actelor politice ale fostului Ministru al Afacerilor Străine Austro-Ungar din anii 1870 (594 documente în 1027 pag.) și 1871 (667 documente în 1101 pag.)

1870

fol. 1-315

" 1-703

(fol. 176 a-d; 222 a; 691 a-b)

(fol. 565/66)

(fol. 197 a; 217 a; 323 a, 700 a.)

1871

fol. 1-355

(fol. 70 a-c.)

fol. 1-734

(fol. 74 a-d; 115 a; 143 a; 187 a; 195 a-b. 712 a-d)

(fol 76, 77, 78,) 204/205.

Corespondența diplomatică austriacă privitoare la România.

Revăzută de: Octavian Beu

Anul 1880

Pag. 1-241. Indice I-VII

Pag. 1-134 Indice I-IV

Anul 1881.

Pag. 1-216 Indice I-V

Dosar II: Pag. 1-96 Indice I-III

Dosar special III: Scrisori secrete. Pag. 1-34 Indice I.

Anul 1882

Pag. 1-218 Indice I-VII

Anii 1882-83

Dosar special: Pag. 1-45

Anul 1883

Pag. 1-257. Indice I-VII.

~~Anul 18~~

4.) ~~5~~).

Dosar special: Anii: 1883 Pag. 1-32
" 1884 " 1-6
" 1885 " 1-21
" 1889 " 1-17
" 1891 " 1-51; 1-7
" 1892 " 1-16
" 1894 " 1-3

legat "impreuna" -

Anul 1884

Pag. 1-162 Indice I-V

Dosar special Pag. 1-76

Anul 1885

Pag. 1-165 Indice I-V

Dosar special: Pag. 1-44

Anul 1886

Pag. 1-214 Indice I-VI

Dosar special I: Pag. 1-16

Dosar special: Scrisori personale: Pag. 1-67

Anul 1887

Pag. 1-249 Indice: I-VII.

Dosar special I: Pag. 1-52
" " II: Pag. 1-26.

Anul 1888

Pag. 1-268 Indice I-X

Anul 1889

Pag. 1-222 Indice I-VIII

Anul 1890

Pag. 1-161 Indice I-V.

Anul 1891

Pag. 1-224 Indice I-VIII

Anul 1892

Pag. 1-144 Indice I-V.

Anul 1893

Pag. 1-104. Indice I-IV

Anul 1894

Pag. 1-155, Indice I-V

Anul 1895

Pag. 1-220, Indice I-VIII.

Anul 1896

Pag. 1-379, Indice I-XIV.

Anul 1897

P. 1-441, Indice I-XIV

6.) 7)

Anul 1898

Pag. 1- 251, Indice I - VIII

Anul 1899

Pag. 1- 225 Indice I - VI.

Anul 1900

Pag. 1- 452 + Tabla de materie I - XV.

Anul 1901

Pag. 1- 327 + tabla de materie I - XIII.

Anul 1902

Pag. 1- 222 + [tabla de materie I - X]

Anul 1903

Pag. 1- 250 + tabla de materie I - IX.

Anul 1904

Pag. 1- 219 + [tabla de materie I - VII]

Anul 1905

Pag. 1- 286 + tabla de materie I - IX.

Anul 1906.

Pag. 1- 228 + tabla de materie I - VIII.

Anul 1907

Pag. 1- 240 + tabla de materie I - IX

Anul 1908

Pag. 1- 231 + tabla de materie. I - VIII

Anul 1909

Pag. 1-196 + tabla de materie I - IX

Anul 1910

Pag. 1-311 + tabla de materie I - XII.

Anul 1911

Pag. 1-260 + tabla de materie I - X

Anul 1912

Pag. 1-189 + tabla de materie I - IX.

Anul 1913

Pag. 1-240 + tabla de materie I - IX.

Anul 1914

Pag. 1-532 + tabla de materie I - XX

Anul 1915

Pag. 1-260 + tabla de materie I - XIII

Anul 1916

Pag. 1-157 + tabla de materie I - VIII

Consiliul de ministri austro-ungar.

Procesele verbale din 1914-1918.

(Docum. privitoare la România).

Pag. 1-169 + tabla de materie I - II -

Br. Str.

G-ral Văleanu - Memoii

Prim copie Dactil

G. val Văcărescu = Memorii, în Conv. Lit. pe 1916.

Principe străin.

Chiar îndată după trecerea lui Cuza peste graniță, ministrul de interne, principele Ghica, ar fi zis lui Văcărescu: «Ambasadorii marilor puteri au hotărât deja întronizarea în conferență, spre a lua măsuri în contra celor ce se petrec la București și a transpirat... că vor să declare, un anumit principe străin de ilegală, dar chiar și unirea anilor țări, care, zic ei, a fost recunoscută decât în persoana lui Cuza».

p. 38.

G. col Văcărescu: Memorii, în Conv. Lit. pe 1915.

Principele stăin.

La 12 Feb. 1866, Locotenența domnească a numit pe Văcărescu prefect de Prahova. Vorbind mai târziu la Floreşti Văcărescu a zis că cauza ce pentru ce << să se bucure, căci în 11 Februarie s'a îndeplinit votul națiunii pentru înființarea dinastiei ereditare ---- >>.

p. 1160.

General Văcărescu = Memorii, în Convorbiri Literare Nr. 10

Oct. 1915, anul XLIX.

Abdicare și principe străin.

In seara de 12 Febr. 1866 generalul Văcărescu a fost chemat de principele Dimitrie Ghica, ministru de interne în Locotenență domnească «cu care, — scrie Văcărescu — apropiat ca prietin vechiu și ca confident, împărtășindu-mă de deplina lui încredere, luasem în consiliu pe cât pentru grabă, așa cum cerea acesta.

cuprinsul și adresat generalului Golescu, la 12/24 Febr. 1866, următoarea misiune:

«... Astăzi fiind răsturnarea constituită, socot că nu mai urmează decât de a se pregăti opinia mea. D-ta știi, că principiul proclamat de Corpurile Statului a fost și este țelul meu, căci numai un principe străin, după a mea părere, poate încheia pentru viitorul României. Socot de prisos a mai adăogi, că, precum, ca fiiu supus al României, am lucrat pururea pentru a realiza această dorință, asemenea, și ca prinț Român, nu voi conteni un minut de a face tot ce va atârna din mine pentru aceasta ---. » Dorește să plece cât mai grabnic dintâi.

p. 997-998.

Mémoires du prince Nicolas Soutzo

Bucate știute

Mémoires du prince Nicolas Soutzo grand-logothète de Moldavie 1798-1871.

Publiés par Sansaïoti Rizos, Vienne 1899.

Principe stráin

Ce ar fi discutat principele Grigore Ghica cu d. Suțu în anul 1852. Ghica ar fi vrut să se retragă înainte de sfârșitul celor 7 ani

« Ne voyant personne qui puisse après moi assurer le bonheur de la Moldavie, aucun qui soit digne de la gouverner, je considère de toute nécessité qu'on revienne sur les conditions restrictives de l'éligibilité des hospodars. Il n'y a qu'un étranger qui puisse se tirer d'affaire. Les indigènes, outre leurs défauts et leur incapacité, étant pris dans la société, n'inspirent pas le respect dont l'autorité a besoin d'être entourée, surtout en Moldavie ; ils sont sujets aux traits de l'envie, au mépris, à la critique et ne trouvent au-tour d'eux que des éléments de faiblesse, là où, pour dominer les mauvais penchants, les habitudes vicieuses et cet esprit d'égoïsme qui rapporte tout à soi, il faudrait au contraire un bras de fer, un Kisseleff qui, entouré de milliers de baïonnettes, faisait exiler les sommités aristocratiques, mettait dix-sept isprovnics à la fois sous jugement et opérait le bien par la crainte qu'il inspirait ... ».

p. 174

Principele Ghica l-a însărcinat pe Suțu să redacteze un memoriu « sur l'état du pays, les besoins du gouvernement et les inconvénients auxquels il serait nécessaire de remédier ».

Tot în anul 1852 memoriul a fost înaintat.

p. 174-175

<< Appendice II. - Sur la question de l'union des principautés. 1857.

En vue des inconvénients sans nombre que le hospodarat des princes indigènes a entraînés après lui des funestes résultats de leur administration, de la pénurie d'hommes capables sur lesquels on puisse fonder l'espoir d'un meilleur avenir, j'ai été un des premiers à concevoir et à émettre l'idée de l'adoption d'un prince étranger pris dans une des familles royales ou ducales de l'Europe et, comme accessoire nécessaire, celle de l'union des principautés, afin de rendre le nouvel état plus digne d'un chef tel qu'il vient d'être désigné. Tout le monde, en effet, à quelque parti que chacun appartienne, s'arrête devant l'impossibilité de fixer son choix sur un prince indigène capable de réorganiser le pays; et, qui plus est, chacun convient que toutes les branches de l'administration ont besoin, pour être réglées convenablement, de soins spéciaux que la Moldavie ne possède pas encore et qu'il faudra chercher ailleurs. Considérant donc que le premier intérêt du pays consiste dans une administration éclairée, régulière et légale, qui est la base de toute amélioration et de tout progrès; convaincu par l'expérience que les meilleures institutions sont condamnées à ne pas sortir du cercle des simples théories, lorsque celui qui est appelé à les faire fructifier ne sait ou ne veut pas les appliquer, ou bien encore ne fait que ne fait que les dénaturer à dessein, j'ai été conduit à ne voir le salut du pays que personnifié dans le pouvoir d'un prince étranger.>>.

Le timpul consemnat sub Paris, 20-24 luni s'au întrunit la Mazarin. Printre ei era și v. Sutu. << La question de l'union fut mise sur le tapis; j'opinai le premier que je la considérais comme inséparable de la clause du prince étranger et que je ne l'adoptais qu'à cette condition. L'affaire ainsi étendue, nous signâmes une espèce de programme, nous obligeant d'en propager le contenu chacun de son coté >>.

Dalta întrunire, pe care v. Sutu o numește demagogie, a avut loc la Mihai Cantacuzino. Societatea s'a împărțit în unioniști și în separatiști. Unioniștii, ajutați de guvern, predicau unirea tuturor Românilor.

<<Plus la difficulté de faire accepter à la diplomatie la concession du prince étranger devenait manifeste, plus cette idée était écartée du programme des purs unionistes, qui allaient jusqu'à prêter à ceux qui continuaient à la soutenir l'intention pérfide de faire échouer l'union par la connexion nécessaire des deux principes

Je suis un de ceux qui ont soutenu jusqu'au bout le principe du prince étranger; je l'ai fait dans toute la sincérité de ma conviction; je n'ai pu transiger avec ma conscience, ni faire plier mon raisonnement aux convenances diplomatiques de telle ou telle puissance. Les motifs de mon opinion sont exposés dans le mémoire qui suit, mémoire que j'avais rédigé en temps opportun, mais dont je n'ai pas eu besoin faire un usage qui était devenu inutile.

Considérations relatives à la question de l'union des deux principautés. - 1857.

La question de l'union des principautés danubiennes est aujourd'hui le mot d'ordre de ceux qui professent des opinions progressives en Moldavie; cependant, dans le nombre des personnes qui soutiennent le principe de l'union, il y en a qui le professent d'une manière absolue, en le dégageant de toute autre considération accessoire, tandis que d'autres le rattachent inséparablement à la condition d'un prince étranger et un petit nombre à celle d'un prince indigène..... Ceux qui posent le choix d'un prince étranger comme une condition inséparable de l'union raisonnent à peu près ainsi qu'il suit: Le principal but d'une modification à introduire au régime existant est d'assurer aux principautés une indépendance réelle, fût-ce sous la

souveraineté de la Porte ; de les soustraire à des influences ou à des empiétements (de quelque part qu'ils viennent), qui rendent leur autonomie fictive et entravent leur progrès ; de les garantir contre les éventualités dont la question d'Orient est encore grosse ; de leur donner les éléments d'une administration régulière et légale, qui exclut les ingérences étrangères, qui retrempe les mœurs, qui assure le bien-être public et le progrès social. Tels sont effectivement les bienfaits auxquels les Roumains aspirent, bienfaits cependant dont chacun pris à part est loin d'être la conséquence nécessaire de la simple union des deux principautés. Nos princes, disent-ils, ne sont pas pourvus des moyens nécessaires pour se soustraire aux influences de l'extérieur, pour résister à l'ascendant que la Porte s'attache à prendre de plus en plus dans la gestion des principautés et pour en imposer par leur caractère à toute velléité d'empiétement ; un prince d'une dynastie souveraine de l'Europe saura renfermer les droits de la suzeraineté dans leurs limites légitimes. Sous les hospodars indolents, les consuls des puissances européennes se sont arrogé des pouvoirs incompatibles avec les principes généralement admis en droit des gens, ainsi que dans le droit public. Un prince étranger pourrait seul faire reculer le droit international des consuls jusqu'aux bornes qui lui sont assignées dans tout état civilisé »

Aucun principe n'était plus universellement respecté dans l'antiquité païenne que celui de la souveraineté paternelle. Aucun principe n'était plus profondément enraciné dans le cœur de l'homme, aucun principe n'était plus universellement admis dans la pratique de la vie. Le père de famille était le prêtre, le juge, le maître absolu de sa maison ; il avait droit de vie et de mort sur tous les membres de sa famille. « Le prince étranger est exempt de ces inconvénients : dégagé de préventions et de ces obligations morales contractées dans les relations antécédentes, au-dessus des entraînements ou des passions qu'elles font naître, exempt de rivalités et des suites qui en résultent, il ne cherchera les mobiles de sa conduite que dans l'intérêt public » .

p. 276-281.

« ... la stabilité, l'autonomie réelle, la suppression des ingérences extérieures dans l'administration, l'assujettissement des sujets étrangers à l'ordre général, l'extinction des rivalités qui entretiennent dans la société des ferments continuels d'agitation. Ce sont là les principales conditions d'avenir auxquelles il est indispensable d'aspirer ; les réformes intérieures viendront d'elles-mêmes les corroborer. Dans ces conditions il n'y a possibilité de les obtenir qu'en plaçant à la tête du gouvernement un prince étranger possédant les attributs que l'opinion a déjà définis d'avance. L'union a été le mot sacramental, qui a dû rallier sous son empire tous ceux qui rêvent pour leur patrie de meilleures destinées. En l'adoptant comme un principe de foi, bien des gens - ainsi qu'il a été dit - ne se sont pas rendu compte de sa portée et de ses conséquences pratiques, tandis que d'autres ne l'ont jamais séparée dans leur opinion de la seule combinaison propre à assurer les précieux avantages qu'ils ont en vue ; mais quand viendra le temps d'éclaircir la question, de la dégager de tout entraînement passionnel et de mettre à jour sa pensée, on verra que l'ordre des idées a été interverti, que le point principal a été indûment assujetti à l'accessoire, qu'en un mot, ce qui devait former la base du vœu à émettre ne consistait pas dans l'union, mais dans le choix d'un prince étranger avec l'union des principautés. Il n'entre pas dans notre plan d'analyser les motifs qui détermineront la politique des cabinets dans l'appréciation de la question qui fait le sujet du présent exposé. Assurément les puissances les plus favorables à l'union, le vœu relatif à un prince étranger serait envisagé dans le moment actuel comme une pierre d'achoppement, qui compromettrait toute la question. Faudrait-il en conclure que ce vœu restera sous-entendu dans le cas même où il n'aurait pas été articulé, ou bien que les éventualités imprévues de la diplomatie pourraient amener telle combinaison qui, pour concilier les différents systèmes en présence, écarterait le vœu principal pour ne s'arrêter

qu'au principe de l'union? C'est égal, disent les partisans les plus obstinés de l'union absolue, pourvu que nous obtenions l'union, fût-ce sous un prince indigène, la continuité de nos maux, l'agitation qui s'ensuivra et l'impossibilité de maintenir un pareil régime sans condamner les principautés à des bouleversements et au sacrifice de leurs destinées, conduiront forcément au choix d'un prince étranger. Un pareil raisonnement ne saurait, il faut en convenir, trouver beaucoup d'adhérents..... Enfin, si le vote de l'extranéité du Hospodar, qui, dans l'esprit de la grande majorité des unionistes, a été inséparable du principe de l'union, n'est pas articulé d'une façon ou d'une autre pour des considérations qui tendent à l'effacer du programme adopté, une pareille réticence ne fournirait-elle pas un argument puissant aux cabinets qui tendent à l'écarter du terrain des négociations? Ce vœu, peut-être, quelque ménagements qu'implique son expression, quelque difficulté que l'abstention doive entraîner, servira du moins comme un jalon qui sera bon de ne pas perdre de vue en temps opportun....».

p. 285 - 287.

Acte relatif à 2 Mais — —

Bulletin statistique

Acte relative la 2 Mars 1864 - - -

Principe stării

1859?

Memoire redigé par Mr. P. Balsche [fără dată]

Piéce Nr. 2.

ce propune pentru viitoarea stării principatelor.

<< 1° De conserver l'Union politique avec un seul Prince, qui s'il serait héréditaire et étranger ne serait que mieux >>.

p. 56.

Acte relative la 2 Main 1864. - - -

Principe étrain.

1859 ?

Mémoire rédigé par Monsieur P. Balsche. [illegible] [rue dotat].

« ... Voyons en peu de mots ce qu'il s'est passé en Moldavie : deux partis soutenaient la lutte : le parti unioniste et le parti séparatiste ; ce dernier ainsi nommé, mais à tort. Il n'y avait qu'un seul parti dans les deux Principautés, celui qui voulait être gouverné par un Prince étranger. Et ce n'est pas, comme on l'a représenté, un principe lancé dans l'espace dans le seul but d'éviter l'Union : non ! ce principe était un fait réel. Mais quand on eut vu à se convaincre que cette combinaison n'avait aucune chance de réussite, alors on a mis le Prince étranger en avant dans le but d'éviter l'Union avec un Prince indigène, source de désordre et d'anarchie... »

p. 44.

Notes sur les Bridoperantes - Uncis - ---

Bridoperantes.

Note sur les Principautés-Unies de Moldavie et de Valachie, Paris 1864.

Ce a cent trente-sept élection a Moldavie en 5/17 janvier 1859.

Principe étranger.

Le premier : Unirea Principatelor ca principe străin. Le premier 3 se exprimă regretul că nu s'a putut îndeplini acest din urmă deziderat. Iată ce scrie în acest sens M. Cuza.

« On peut remarquer que le colonel Couza signait lui-même cet appel au prince étranger. Et dans les premiers temps qui suivirent son élection, il déclarait, dans sa lettre aux puissances garantes, que son plus vif désir, comme celui du pays, était de faciliter l'avènement d'un prince étranger. (En envoyant cette lettre, il disait à son entourage, étrange duplicité ! qu'il venait par là de se consolider sur le trône). Il peut sembler singulier qu'un peuple soupire après un prince étranger. Mais nous devons observer que si l'absence d'une grande notoriété, d'un personnage hors ligne, dont tous reconnaissent la supériorité, rend malaisé un bon choix de prince indigène, il n'y a rien à en conclure contre ce peuple : la république est plus facile entre égaux. Mais dans l'état actuel de l'Europe, on n'attend point des Roumains qu'ils rêvent d'une pareille combinaison ; il est naturel, au contraire, qu'ils cherchent à établir une monarchie dans les conditions les moins défavorables au pays. Ajoutons qu'en parlant de prince étranger, il est entendu qu'exclusion est donnée naturellement aux puissances limitrophes : Autriche, Russie, Turquie. C'est un prince occidental et de race latine que voudraient les Roumains. Ils renoueraient ainsi avec la mère-patrie un lien qui, au grand dommage commun, fut desserré pendant des siècles. La Roumanie, c'est la sentinelle avancée de la civilisation latine à l'Orient de l'Europe. Un prince étranger a la valeur d'une alliance, ce qui dans des temps de crise est parfois la première nécessité. Les princes indigènes n'ont pas toujours su préserver leur nation : témoin le dernier roi de Pologne Stanislas-Auguste Poniatowski. Il est possible que ceux qui font le plus grand bruit de l'anarchie roumaine tentent de s'opposer à ce que le pays y mette fin lui-même en réformant ses lois et améliorant son organisation politique conformément à ses besoin. Mais il est permis d'espérer que les Roumains ne se verront pas dénier le droit qui a été reconnu aux Grecs, de couper le mal à la racine en renvoyant un prince qui n'avait pas su les comprendre, qui appauvrissaient leur présent et compromettrait leur avenir ».

p. 30-31.

[Broşura a fost răpită la 23 Aprilie 1864].

Band „Concordia"

1866

Adresse der Musik-Theile.

R. V. Bossy: Candidați străini - - -

Napoleon III a hotărî Austria să cedeze Italiei provinciile italiene pentru
ce cere le stăpânea - totul tindea la unitatea Italiei — propuse
Austriei în ajunul Congresului dela Paris din 1856, ca o despă-
gubire cu țările române pe tronul ~~vacant~~ căruia ar fi pus
pe Prințul de Carignan căsătorit cu Prințesa de Parma.
„In modul acesta, națiunea ar fi dobândit deodată și
neatârnarea și dinastia străină atât de dorită". Paul Ba-
taillard în cartea „La Moldo-Valachie dans la manifesta-
tion de ses efforts et de ses voeux, Paris 1856", spune „că
cu cât mulți vreme s'a vorbit în țară de Principele de Carignan
cu atât de mai mult dorul de Principatele unite ale Românilor".
p. 837-838.

Concordia, Nr. 104-567, anul VI, 29 Dec. 1866/10 Ian. 1867

(detronarea lui Cuza.)

Articolul de fond intitulat Reprivire, datat 28 Dec. v. 1866.

„ In România la 11/23 Feb. s'a detronat principele Cuza, rele a cărui domnire s'a întâmplat multe prefăcătorii, s'a introdus legea rurală, s'au secularizat averile mănăstirilor închinate, şi care era un apărător apriş al libertăţilor ţărei, — s'a detronat mai ales prin influenţa lui Ion Ghica, despre care unele persoane presupuneau, că dânsul aspiră la tronul României. După ce consulele din Florida va veni a primi tronul ce-i era închiat, — vedem acum pe tronul României pe principele Carol de Hohenzollern; grea misiune are în tristă privinţă, va avea un rol însemnat la cazul deslegării alegătorului orientului, va avea să regulieze şcolele, să fie păstrătorul ştiinţelor şi artelor, să apere libertăţile ţărei, a cărora tutelă s'a pus sub ocrotirea principelui Carol ».

p. 441.

Concordia, dr. 14-477, anul VI, Iași, joi 1/17 Faur 1866.

Articolul de fond. Iași 16/28 Faur 1866. (Abdicare; principe străin.)

<<... Din poate-ne până la altă ocazione facem descoperirile ce urmează mai la vale, rezumând de astă dată toate conjecturile în următoarele:

La început și mai ales după mișcările turcești, mai toată lumea se credea îndreptățită la presupunerea, că cauza acestei catastrofe au fost uneltirile turcești; acum însă se pare afară de tortă îndoiala, că cabinetul de S. Petersburg mai pre vine la vocea tăcută a acest eveniment, și acosta cu atât mai vârtos căci se crede, că Curte era aplecat a pertracta cu guvernul nostru și a cedat tronul principelui Leuchtenberg. Influența franceză însă mai dorni și spre a împiedica intențiunile turcești, produse catastrofa, cu care cum că Rusia mai îndestulată concurentează și guvernul of. de Petersburg, care o timbrează de vatamare apriată a tratatelor. Astfel Curte vărsase ca țiganul tutu pite, protecțiunea franceză era încă prea verde, ca să poată împiedica evenimentul eminent. Poarta protestează contra suspendării relațiunilor ei de suveranitate cu principatele române, iar puterile europene vrau să aducă lucrul la o conferință comună a cărei ședere ar fi desemnată Viena. Mai toate jurnalele vorbesc de candidatul Filip, cu respect față de Românii și așa se dă cu vorba că se va alege un principe din sânul României, ca atare se candidează mai cu seamă Bibescu și Brâncoveanu. Cu Curte împreună fură până în acea dimineață 23 de persoane care s'au pus pe pretiosu liberu toate, afară de Libricht. După a telegramei din Brașov Curte trecu pe lângă escorta în zilele acestea pe acolo către Viena. Scopul acestei călătorii zice a fi și îmbrățișarea lui Filip ca principe de tronul României >>.

p. 55.

La p. 55-56 se reguă broșura amintită trimisă din Paris: „Luvernul Principelui Cuza judecat prin amicii săi".

Concordia, Nr. 15-478, anul VI, Duminică 20 Febr. 4 Martie 1866.

(Abdicarea și principele străin)

Articol de fond.

Pesta, 19 Febr., 3 Martie 1866

„ Cu toate că revoluția română are caracter militar, toate partidele se par a fi fost învoite pentru destituirea Principelui, toate sunt reprezentate și în Locotenență ce guvernează țara și în cabinetul ce a format acestă îndată cu bună înțelegă puterea. De ziua ce Principele Cuza dispăcia a semnat actul abdicării sale, a cerut a se putea depărta în țări străine și să publice, sub numele său, o declarațiune prin care, un numai că se alipește de voința ordine a lucrurilor, ci declară totodată trădători de patrie pe cei ce un ar urma exemplul său. De e adevărată noutatea acestă, atunci nimeni un poate avea cuvânt a trage la îndoială patriotismul lui, care strălucește în toată splendoarea sa chiar și după detronarea-i silnică.

Știrile unui prospect sosită din București în privința noilor candidați (după ce s'e făcut cunoscută regența ultimeu contelui din Flandria, cu numele de un cot de lung) mi-sunt prea îmbucurătoare, căci numele principelui Baden (tatu și al ducelui de Leuchtenberg (din mamă muscană și tată francez) un pot fi popular la Români. Poate și că fiații nostri de peste Carpați s'or familiariza cu principele muscănesc, dară acesta ar aduce ca zestre patrea cea mare a Basarabiei răpită în puterea Muscanului. Acesta toate sunt încă conjecturi pre timpuri, de unde întâia principală e că rămâne România și pe viitor sub suzeranitatea Porței otomane, sau ba? Principii din casa domnitore numai sub acestă condițiune or primi tronul Românici, și în acest caz, formându-se poate și regat din Principate, mireasa ce aruță și frumoasă va avea mulți petitori chiar și din cele mai alese familii domnitore ale Europei.

Chestiunea succesiunei la tronul României, dară se va schimba raportul ei către Poartă, are să fină înaintea unui for european și atunci acesta va urăzni a

impune Românilor pe un principe de care poate ei unii
nu visează acum. Tărăgănându-se desleganea acestei chestiuni
va fi un semn că puterile vor cu influență au pe cineva în
rezervă. Noi ne încumetăm a face o conjunctură pe socoteala
vrăștilor, care nu e cu totul imposibilă, și'anume că reputându-se realiza voința împăratului Napoleon, de a întemeia imperiul
mexican, - voi vărtos de se va opune mortiș guvernul
unirii americane, - atunci va stărui împreună cu alte puteri
mari de aproape interesate și poate chiar cu învoirea
fraților noștri de peste ocnă, a veri lui Maximilian
tronul României. Un principe atât de luminat și iubitor
de libertate ar fi un câștig adevărat pentru România și
pentru nedependența ei care prin acest fapt ar eși de
sub suzeranitatea Turciei. Turcul după puțină cocoșiare
s'ar învoi în sfârșit, căci lui de altminteles încă acest
drept de suzeran nu-i folosește mai mult decât potcoava
pe calul cel mort. În totă întâmplarea e un lucru ne-
pătrut pentru Românii îndată ce puterile se amestecă în
afacerile lor, dar dacă din aceasta va resulta nedepen-
dența [independența], consolidarea Tronului și păstrarea
libertăților lor țării, frații noștri nu se vor îndoi un minut a prinde
ocaziunea binevenită de a scăpa de suzeranul și de cei
vreți tutori care astăzi se îmbulzesc a-i ocroti.»

p. 61.

Concordia, Nr. 15-478, anul VI, Duminică 20 Fevr., 4 Martie 1866.

Scrisoare a unui boeroe Român din Bucureşti adresată ziarului Soţia asupra alegerei.

Bucureşti, 13/25 fevr 1866.

Soţia Română!

„Cuza un mai e Domn. El a căzut ca prin o revoluţiune de popor, ci prin o conspiraţiune militară; poporul însă a aplaudat şi a ratificat acesta ce au făcut militarii.....
Toţi se petrecură în cea mai admirabilă linişte. ~~xxxxxxxxxx~~

Cuza a căzut. Căderea sa era o necesitate fatală. Cuza a fost mare în a proclama legi mari, şi cu deosebire în a realiza principiul egalităţii: dar Cuza nu ştia administra, precum ţi-am fost zis mai dăunăzi, el nu avea ~~xxxxx~~ talentul legalităţii: iacă causa căderii lui. Boierii au răsturnat mulţi Domni în cursul secolilor, aşa jucând pe toţi; şi au răsturnat şi pe Cuza, dar e bine a însemna că nici un Domn, afară de Cuza, nu'a răsturnat pe Boieri: alţi Domni au ucis pe boieri, Cuza a ucis boierismul. Cuza a căzut, dar instituţiunile egalitare trebue să trăiască. Guvernul actual e compus din boieri, dar ei a declarat la camere, că va respecta legile în fiinţă.

Cuza nu află nici un popor la Catrinesci. Să ne
Dzeu să ţi fie bine - - - - - - >>.

p. 64.

Concordia, nr. 16-479, anul VII, joi 24 Febr., 8 Martie 1866.

Scrisoare din Bucureşti, 14/26 Febr. 1866. Amănunte despre pregătiri.

«Era» a cerut ieri să vadă pe d. Golescu, Ion Ghica şi C.A. Rosetti. Acestora le-a zis: «Toţi.... am avut acelaş scop, fără altă osebire de cât modul şi alegerea momentului. Raţiunea a transformat, acum ca şi la alegerea mea voinţa ei în fapt împlinit şi poporul mare, de acum acel care va susţinea din toate puterile sale acest mare act, este un trădător».

Înainte de a pleca dela Cotroceni, a scris Ziua lui Nicolae Golescu: «Eu, din propria mea voinţă, viu a declara solemn că în împrejurările de faţă, orice Român mai mult orice împrejurare, n'ar conveni spre dobândirea obştescului ţel, adecă principiul proclamat de corpurile statului, este trădător către naţiune». Şi după redarea acestui fragment de scrisoare, autorul scrisorii din Bucureşti, continuă: «Sunt depte aceste cuvinte adresate naţiunii în momentul plecării sale de către fostul domnitor, şi credem că orice Român simte, cât durerile trecute au fost mari, cu cât poziţiunea noastră este frumoasă acum, dar tot odată şi critică, şi, cu cât faptul dela 11/23 Februarie a fost măreţ, a fost aclamat în unanimitate nu numai în capitală, dar şi de naţiunea întreagă şi aplaudat şi admirat de toată Europa, cu atât acum când puterile ar vrea să se asume în Conferinţă la Paris, trebue ca prin fapte naţiunea s'arate Europei că ştie nu numai a merge dar şi a edifica.... În fine camera actuală, care a aderat în unanimitate la toate câte a propus guvernul actual ales de popor; care are toată dispoziţia şi toată hotărîrea a adera la toate câte propune ca care prin acest interpret al său direct, care are tot dreptul a asculta ea, a primi ca jurământul ce va depune suveranul ales de dânsa voinţa sale patrii - - - >».

p. 71-72.

Concordia, Nr. A-480, anul VI, Duminică 27 Febr. / 11 Martie 1866.

Articolul de fond. despre principele străin. Pesta 26 Febr. / 10 Martie 1866

Ar fi bine ca România să-și trimită delegații la Conferința din Paris.

„O telegramă a „noului Fremdenblatt" ne anunță că oștirile turcești de la frontariile României s'au înmulțit cu 6 legiuni de cazaci. Și la Iași se semnalează o știre foarte surprinzătoare, că se face mare agitațiune în favoarea candidaturei ducelui de Leuchtenberg, și că din această cauză se așteaptă oștiri din București pentru împiedecarea vreunei turburări în acel scop. Un cordon de oștiri românești s'a așezat de-lungul Prutului.

O telegramă din Constantinopol cu data din 3 Martie vestește că într'o conferință, ce trimisul celor trei puteri garante, deli Pașa ar fi declarat că prin detronarea lui Cuza se nimicește ipso facto Unirea Principatelor române, și se restatorește statul de mai nainte. Afară de aceasta mai dete Turcul și altă declarație necălită anume că guvernul turcesc folosindu-se de dreptul său (?) (sic) va trimite la București un comisar turc, delegat din partea puterilor garante, care, până la numirea (dar alegerea? va fi zis Turul R.) noilor Principi (?) (sic) va lua în mâinile sale frânele guvernului provizoriu. — ». Autorul articolului crede că nu se va ajunge la asemenea act, căci „Unirea principatelor române e mai adânc înrădăcinată în inima poporului întreg decât ca să mai sufere ruptura politică intentată de Turc și dorită de mulți sau doară puteri dușmane României. Asumțiile Rusiei nu vor izbuti a împinge pe Români la rătăcire. Revoluționarii din Romînia să aibă grijă ca să nu cadă sub blestemul posterității. Și detronatul de Ayre au declarat că

măreaţă patria, acum dar poarte flamura naţională
înalt şi să nu se pătez cu laşitate sau chiar cu vânzare.
Şi la oamenii ce stau astăzi în fruntea ţării se pretinde
cu tot dreptul ca să dovedească lumii că revoluţia ro-
mână din 23 faur, nu e lucru bazat pe din
ambiţiuni personale ci din patriotismul cel mai curat.
Liberalii cari încă de mult se coalizase cu boerii sunt
responzabili naţiunii de faptele lor. Li au datorinţa
strânsă a veghea cu ochi agerі asupra tuturor uneltirilor boereşti şi a le pune piedică îndată ce ar observa că boierii ţintesc a servi ori de instrumente vile în mâinile străinilor, ori a se folosi de împrejurări pentru împlinirea ambiţiunilor sale personale. Agitaţiunile din Moldova în favoarea lui Leuchtenberg, — ceea ce se pare a avea oare care temei, de oarece e lucru constatat că guvernul provizoriu a luat măsuri coercitive trimiţând acolo ostaşi şi un comisar cu plenipotenţă, — sunt semne îngrijoratè că politica moscească a şi găsit încă boeri, — poate fi doar că şi în cler, — instrumente îndemânatice destul de vile spre a se supune cu fapta vânzării patrie şi naţiune >>.

p. 73.

Concordia, nr. 18-481, anul VI, joi 2/15 Martie 1866.

Principe străin.

În articolul de fond, sub t, Pesta 1/13 Martie 1866, se zice că puterile sunt pentru menținerea unirii. Circulă vești că e în pericol unirea principatelor. Foile ventarți propun mereu candidați. Zia le franceze zice că unirea nu e în primejdie și că Românii doresc principe străin. Era cu anevoe a cunoaște adevărul în acest haos al știrilor electrice, contrazicătoare cele colitoare: simțul nostru de Român ne spune că să credem în patriotismul fraților noștri, despre care nu putem presupune ca să coadă în orbia sufletească de a-și compromite chiar acum ființa și de a înmormânta sublima idee concepută în sufletul marilor strămoși pentru care s'au cinstit generațiuni întregi și care e și astăzi dorul unui fiecărui Român adevărat, urmările vor adevări că nu ne înșelarăm și că boerii țineri cari în timpuri grele au știut sacrifica patriotismului ambițiunile lor personale. De altminteri România a devenit acum a face parte din dreptul public european și nu prea avem temere că una sau alta putere învecinată numelui român ar putea recești, ca, folosindu-se de împărecherea Românilor deshinați, chiar și când ar fi astfel de element în principate, să împingă România la starea de mai nainte; din contra credem tare că precum după războiul oriental a resultat unirea și consolidarea ași așa dată va resulta independința totală a României de sub suzeranitatea Turciei și de sub protectoratul potrivnicilor de până acum. În acest punct de vedere e de dorit un Principe străin ca să încetezi rivalitățile puterilor cari tot găsesau le planuri, cum și când să pună mâna pe această frumoasă.

---- Precum se vorbește, puterile s'ar fi declarat și până acum că ele, sau fie numai majoritatea lor, n'ar avea excepțiuni în contra unui principe străin. Cum-va ratificările vor fi regresit între puteri, știindu fiecare a sa pe tronul României pe cutare adept ce ar răspunde mai bine intereselor sale».

p. 79.

Concordia, Nr. 21-484, anul VI, suplimentul.

« Știre mai nouă »

Delegații românilor conaționali de la Paris, trecând prin Viena, s'au dus și la hotelul Oesterreichischer Kaiserin" unde ședea Cuza. Sosiți acolo s'au întors în țară în ceasul când adunarea electivă își propunea să-și caute titular, Cuza a răspuns că da, dar cu următoarele condiții:

« 1) Aș vrea să dovedesc ca deputat absolut ca dacă în sânul meu de dreptate ca absolut aș alunga cumva de pe calea dreptății să fiu numai cu răspunzător, iar abuzurile parlamentului și miniștrilor răspunzători să nu cază pe capul meu precum s'a întâmplat până acum în ocazia detronării mele.

2) Aș dori să am o armată de 60 000 feciori toți străini ca la cazul evenimentelor mai grandioase pentru deslegarea chestiunii orientale să mă pot folosi de serviciile lor.

3) Aș profita ca să mi se dea un concedin (sic) după voința mea a introduce starea de asediu până la timpul când eu voi voi a fi bine a-l ridica!

Această instituție am primit-o dela o mână demnă de credință însă eu toate acestea o comunicăm cu rezervă. Observăm totodată că pentru introducerea libertăților și pentru consolidarea statului român Cuza a fost un individ destul de apt---».

Iată'un stat ca România numai cu hoți poate face ordine.

p. 95.

Concordia, Nr. 19-482, anul VI, Duminică 6/18 Martie 1866

Paris 5/17 Martie 1866. Iscoadele neoficiale despre ceea ce s'ar discuta la Paris relativ la România.

<< Ține de asemenea se zice că plenipotențiarii ar fi primit împuternicitul obligament de a respecta convențiunile în vigoare, prin urmare, că după ce unirea principatelor române s'a făcut numai în persoana și pe viață lui Cuza, acum detronându-se el, iar se vor despărți țările și se vor alege doi domnitori, de unde firește ar urma apoi ca candidatura atâtor principi ereditari, a căror unul nu s'ar potrivi fără de învoirea sau plăcerea lor, încă s'ar delătura și ca următorul său următori lui Cuza nu ar putea fi decât român! De altă parte se vorbește că după ce unirea principatelor, unire făcută în persoana lui Cuza prin dublă alegere, a fost recunoscută chiar și de înalta Poartă, marile puteri garante sunt determinate a menține această unire. Noi credem că unirea atârnă de la puterea Românilor și anume de la patriotismul și energia guvernului provizoriu, care și până acum deșteptă dovezi despre tăria voinței de a împiedeca orice încercare de ruptură politică, precum văzurăm această din mișcările lunii în contra tendințelor separatiste ivite în Moldova prin meletitori de ale Rusiei, care tot mai are multe oarbe între boerii Moldoveni.

Turcul se pare a fi îngrijat, el se teme de o deslipire totală a României de sub suzeranitatea turcească; el prevede prea bine că unirea e dorința tuturor Românilor și că aceasta nu va afla piedici la majoritatea puterilor garante, de unde apoi ușor se va face și pasul al doilea, cu atât mai vârtos căci suzeranitatea turcească e numai nominală și că multe alte interese europene, afară de cele române, mai sunt care poftesc independența totală a României >>.

p. 83.

Concordia, nr. 27-490, anul VI, duminică 15/3 Aprilie 1866.

În articolul de fond (Posta 14/2 Aprilie 1866, se găsesc următoarele relativ la principele străin:

„... Candidați la tron, câți vrei. Așa fu poruncit de regimul provizor și Grigore Sturza să se declare, ce poziție va observa la candidatură. El răspunse, că înaintea unui principe străin va repăși, de cumva însă va fi a se alege un indigen, el va fi cel dintâi, care se va candida. Tendințele antiunioniste în Moldova, a căror suflet fu Bolș, s'au supus cu totul prin forță militară..... Locotenența și ministerul prin placate afișate pe pereți proclamă de domn al Moldo-Românii pe principele carol-Ludovic de Hohenzollern. Alegerea acesta o recomandă de urgență prin sufragiu universal. S'a latit faima, că unitul principe va ajunge cât mai curând la București, pre a se prezenta la popor. Poporul se vede a fi mulțumit. (Fraților noștri de peste Carpați li amintim, că un pisălog din vecinătate, că Germania are 32 de familii domnitoare, a căror nimerire se poate străini prin acest act din urmă)."

p. 119.

despre principele străin

Mai însemnate sunt cele cuprinse în articolul de fond din Concordia nr. 28-491, anul VI, joi 19/7 Apr. 1866.

Posta 18/6 Apr. 1866

„Jurnalele ungurești aseară reflexiunea conferinței ținute din Paris împărtășită guvernului provizoriu al României, de a nu face nimica ce ar putea prejudeca decizunea de întrunire a puterilor garante, cu toate acestea Locotenența domnească persistă în cerca pentru țară un principe străin. După refuzarea contelui de Flandra acum și un pus ochii pe principele Carol de Hohenzollen-Sig. maringen-Schilling (bun! de aici se va găsi ore-un Român care să-i învețe numele întreg) sub cuvânt că acesta e înrudit cu familia Bonaparților și cu regele Prusiei. Aici credem ca fiții noștri să se oprească la acest principe, unde pericolul ar fi cel de pe timpul lui Napoleon, precum se vede din manifestațiunile Moldovenilor, cari pretind principe din sânul lor, ceea ce tot atâta însemnă, ni se pare că toată treaba nu e decât o manopră (uneltire) în contra Austriei făcută prin acțiunea combinată a Franței și a Prusiei. Am spus-o și mai spunem că fiii noștri mai înainte de toate să țină cu toate puterile la unirea principatelor, apoi principele străin să pricească numai dacă puterile garante îi vor da să aducă zestre independența totală a României; de nu, apoi aleagă-și documentor român".

p. 123.

Concordia, Nr. 29-492, anul VI, Jdumeia 10/22 Apr. 1856.

In articolul intitulat: „România. Apelul Românilor la conferință" se găsesc următoarele relativ la abdicarea lui Cuza și principele străin:

„.... Tronul României devenind vacant prin abdicarea împusă de voința prințului Cuza, Românii se găsiră în necesitate de a formula, din prima și, dorința unanimă a țării. Acesta era singurul mijloc pentru a nu lăsa opinia publică europeană a se rătăci asupra caracterului evenimentelor ce aveau loc; era singurul mijloc pentru a înfrânge toate ambițiile rele care ar fi putut produce în o asemenea criză. Până se va pune asupra tronului Contelui de Flandra, este că era dificultăți pentru viitor: sau în adevăr, destule motive de a prevedea refuzul prințului, și nu era de îndoit, în toate cazurile, că el va subordona luarea priimirea sa poziției Franței. Orice ar fi întâmplat, această alegere trebuia să probeze Europei că Românii nu cruțară nici o influență mei puteri, după cum păreau dispuși a crede. Astăzi când contele de Flandra a refuzat, precum se putea aștepta, chestiunea românească se pune înaintea areopagului european bine definită, și ușurată de toate dificultățile care ar fi fost create de Români dinainte, dacă ar fi dat un pas care să nu fi fost în conformitate cu interesele, acelora mai cu seamă care doresc binele României și garanție pentru viitor. (p. 130)

.... În adevăr a nu admite pentru Români, dreptul de a-și da un principe străin, și de fonda astfel o monarhie ereditară, a fi a-i condamna să sufere din nou relele a căror victimă au fost atâta timp și pe care le-au arătat în acest Memoriu.... Circumstanțele n'au fost favorabile pentru a nu ore sau o familie să proteză dobândi

la voi o asemenea situație [cum a fost în Franța/Spania/ mai nus] suntem dar nevoiți a cânta fie fundatorul dinastiei care cantă să domnească asupra României în una din familiile care au obținut acest privilegiu în alte țări...->> (Concordia nr. 30-493, anul VI, joi 14/26 Apr. 1866, p. 138).

Pentrucea România să nu devină focar de intrigi și conspirații, Turcii ar trebui să admită în principate străini din familiile domnitoare din Europa. << Atunci principele, trăgând-și puterea, un numai din sfinția națională, dar încă din prestigiul familiei sale, nu va mai fi expus a cânta sprijin aiurea ->>. Tronul va deveni mai durabil iar țara va intra în stabilitate. (Concordia, Nr. 32-495, anul VI, joi 3 Mai, 21 Apr. 1866, p. 148).

Se găsește în „Jurnal Românesc" din 18/30 Martie 1866. Autorul e I.C. Brătianu.

Concordia, Nr. 31-494, anul VI, Duminică 17/29 Apr. 1866.

Cuvântă străină.

În articolul de fond (Pesta 16/28 Apr. 1866) se găsesc următoarele despre Carol I:

„Noi pe acest principe [Carol] îl privim ca o fericită întâmplare posibilă când ar primi şi când alegerea lui ar fi ratificată prin conferinţa din Paris. — Ţara Românească şi ai revoluţionării din 11/23 Iunie au răspândit zgomotul că ar fi a se lua înapoi pământurile recunoscute ca proprietate a ţăranilor. Guvernul prin o proclamare către toţi răspunde cu claritate şi energie dejucând uneltirile intrigaţilor". p. 139.

Concordia, Nr. 43-506, anul VI, Duminică 10 Iunie / 29 Mai 1866.

În articolul „Despre trebile vecinilor" scris la 3 Iunie 1866 de „Georgius Barcensis", se găsesc următoarele despre Carol I:

„Nu este adevărat că Moldovenii nu ar fi voit domn dintr-o dinastie străină, ci este prea adevărat că această idee s'a născut mai înainte cu 3 ani în Moldova, unde a și crescut mare și s'a întărit. Domn străin și-au voit greco-ruscalii fraților Mavrogheni, pentrucă s'au opintit ca să-și facă unul din ei domn, adecă oameni turco-ruși peste Moldova, precum au fost și strămoșii lor, de unde se știe și acea rebeliune mârșavă din Iași".

De atunci înainte se combat părerile neîntemeiate despre Carol I:

1) Carol a venit cu aprobarea regelui Prusiei „la credem că pentru nu se va adeveri, că și consimțită din Paris l-a voit".

2) Nu-i adevărat că-i străin.

3) Nu-i adevărat că Turcii sunt gata să intre în România. România nu va să mențină legăturile cu Turcii

„Totasemenea scornitură este și aceea, că Carol I ar fi venit în România trimis cu scop de a înmulți grijele Austriei în contra răsvrătitoarei a monarhiei —".

Concordia, Nr. 35-498, Anul VI, Sâmbătă 1/13 Mai 1866.

Puncte străine.

Comentându-se în articolul de fond (Vesta 12 Mai, 30 Apr. 1866) vestea cătorva conferințe relative la respins candidatura lui Carol, se zice: «Aceasta n'ar fi neapărat pentru România, ci țările se pot uneşte din neostămpărul particulelor, tutre care mâine poimâine se poate încinge luptă ce acum se pare a fi oprită prin energia Guvernului.... ».

p. 157.

Concordia, Nr. 95-498, anul XI, Duminecă 1/13 Mai 1866.

Principe străini.

O telegramă din 10 Mai din Bucuresti-zice: „Astăzi Locotenența a deschis camera deputaților. Cuvântul de tron intonează necesitatea unirii. Un principe străin e garanția contra aspirațiunilor ulteriore și a speranțelor nebune. Soarta țării e pusă acum în mâinile deputaților, de unde după resolutiunea principelui de Hohenzollern de a primi coroana și după declarația din urmă a conferinței, camera are să mai spună odată vorba hotărîtore.... Precum s'aude, guvernul ar fi primit astăzi o scrisoare dela marele vizir, în care acesta declară, că poarta Romăniei ar persista în alegerea unui principe străin contra convențiunei și a decizițiunei conferinței, poarta ne va vedea silită a lua măsuri de forță".

p. 160.

Albina, Nr. 46, anul I, duminică 24 Iulie/5 Aug. 1866.

In articolul de fond (Viena 23 Iulie/4 Aug.) ne găsesc următorele:

"Judecând situațiunea României cu privire la combinațiunea generală în Europa, ea va tinde să se folosească din nou de ocasiune cu prudință a ajunge fericita dinu nou să i-a dat cu prudință a ajunge unde e astăzi, având constituțiune, și a dinastiei noastre ereditare. - - - >?.

Dispeșe multe rămân

R. V. Bossy

Candidați străini

R. V. Bossy: Candidați străini la tronurile românе în secolele XVIII și XIX, în Convorbiri Literare, Anul 57, decembrie 1925.—

Împărăteasa Ecaterina II găsindu-se în 1770 cu mari cereri ale Turciei drept despăgubire pentru cheltuielile de război, „sechestrarea pe 25 ani a Valahiei și a Moldovei!" Curtea din Viena opunându-se - Ecaterina II vrea în Mai 1771 restaurarea principatelor sîr pe tron să fie pus fratele regelui Frideric II cel Mare, principele Henric al Prusiei. Friderec II un pustiu.

p. 835.

R. V. Bossy = Candidați străini - -

La întâlnirea dela Moghilev din 30 Mai 1780, Ecaterina II și Iosif II au discutat despre împărțirea imperiului otoman. Planul a fost reluat și în 1782. Ecaterina II scria la 10 Sept. 1782 lui Iosif II că vrea să înființeze 2 state independente: unul din teritoriile grecești cu capitala în Constantinopol; al doilea stat ar fi fost un regat al Daciei, alcătuit din Moldova, Muntenia și Basarabia. Favoritul Potemkin a fost propus pentru regatul Daciei. Ludovic al XVI-lea nu și-a dat consimțământul pentru acest plan.

p. 836-837.

R. V. Bossy: Candidați străini ----

Candidatura principelui Napoleon.

„... Principele îmbrățișare, cu toată inima lui entuziastă, cu toată mintea lui idealistă, cauza românească. Dorea din inimă unirea principatelor, și unitatii italiene atât de scumpă de fratelui său italian. De aci dragostea frățească cu care primea pe toți românii cari i se adresau. Astfel, în Mai 1858, acordă o audiență, la Courtaud'or unde se afla, lui Nicolae Golescu și C. A. Rosetti, cari-i prezentară un memoriu amănunțit asupra stării economice, administrative și politice a principatelor, împreună cu o scrisoare copiuzând revendicările românești, ce se termină astfel: —„L'unique moyen sera donc de réunir les principautés en un seul royaume. Mais alors il sera indispensable de reprendre la Bessarabie, d'une part, parceque ni la Porte comme suzeraine, ni la Russie comme protectrice, n'ont eu le droit de l'arracher du territoire de la Moldavie, et, d'autre part, parceque, de cette manière seulement, on aura donné à la Roumanie ses véritables frontières". Este deci explicabil că mulți patrioți români, cari luau entuziasmul Principelui Napoleon drept chezășie a dragostei lui pentru țara noastră, se gândiră la Tânărul „principele străin" figură printre dorințele naționale ale poporului. Se poate zice că a fost primul principe străin a cărui candidatură a avut partizani în țară. Printre aceștia a fost un tânăr Brătianu, care-l cunoscuse bine pe când era internat, la Paris, în clinica Doctorului Blanche. Acea dragoste a tinerului Ion Brătianu pentru cauza românească a ajuns mai târziu un adevărat cult. Dovada cea mai dârză și cea mai înălțătoare a acestor sentimente o dădea însuși fostul domnitor al Moldovei, Grigore Vodă Ghika, care se punea în capul mișcării și adresa, la 30 Mai 1857, un memoriu contelui Walewski, ministrul afacerilor străine a Franței, unde cerea unirea principatelor sub o dinastie aleasă printre casele domnitoare din Apus. Astfel încât, pe la sfârșitul sesiunei divanurilor ad-hoc, luase ființă un puternic curent care cerea imediata proclamare a unui principe străin, și, de preferință, a unui principe francez. Dar privirile se îndreptau mai mult către Principele Napoleon. Dar guvernul francez își dădea seama că scopul final era mai lesne de atins dacă nu se pretindea satisfacerea tuturor deziderateloor deodată ...."

Principele Napoleon cu toate că n'a fost alesdomn a rămas mai departe domnitorul Românilor.

„... a mai circulat încă de mai multe ori zvonul că Principele Napoleon ar fi proclamat Domn al României. Dacă Cuza, în mai multe rânduri, și-a dat consimțământul. La 20 Februarie 1863, înmână vărului său un memoriu, în care-i expunea un plan general pentru recunoașterea regatului Poloniei și unificarea Italiei. Propunerile lui erau: 1) întemeierea regatului Poloniei, cu țărmurile de sud ale Mării Baltice, 2) Galiția, 2) cedarea Veneției Italiei, 3) constituirea unei confederațiuni a statelor din imperiul otoman: Bosnia, Bulgaria, Rumelia, cu Albania, 4) întemeierea unui stat independent compus din Muntenia, Moldova și Basarabia, 5) atribuirea caracterului de oraș liber Constantinopolei, 6) anexarea de către Grecia a Epirului, a Macedoniei și a Thesaliei, 7) compensațiuni, pentru pierderea Veneției, oferite Austriei în Germania, 8) cedarea către Franța a țărmurilor germane de pe malul stâng al Rinului, respectându-se în deplinătatea Belgiei, 9) încorporarea la Suedia a Finlandei și poate chiar a Danemarcei ... ”.

Împăratul Napoleon III a dat curs memoriului. Iunie 1865 Tot atunci au hotărât detronarea lui Cuza [illegible] încearcă să intereseze în prezentele lor și pe viitorul împărat Napoleon al III-lea.

Sub Domnia Principelui Carol, Principele Napoleon băgând că guvernul țării se îndreaptă spre Rusia, n-a mai arătat relații atât pentru România.

p. 838-843.

R. H. Bossy = Candidați străini - - - -

Candidatura ~~prințe~~ Ducelui de Nassau

„... Un principe despre care s'a vorbit puțin, cu privire la tronul României, a fost și ducele de Nassau. Iată interesanta pagină asupra evenimentelor dela 1859 d. C. H. Obedeanu citează o scrisoare adresată din Paris, în 1858, părintelui său, Colonelul Vasile Obedeanu, de către Dimitrie Rallet, fost mare Hatman al Țării de sus și ministru al Cultelor și al Instrucțiunii Publice din Moldova sub domnia lui Grigore Vodă Ghika în care Rallet îi zice: „Străinul ar fi poate Ducele de Nassau." Acest principe, „cănui candidatură o propunea Dimitrie Rallet, era Ducele Adolf de Nassau (1817-1901), care dela 1839 la 1866 a domnit în Ducatul de Nassau, iar dela 1890 la 1905 în Marele Ducat de Luxemburg. Se prevedea deja prin 1858 că Prusia își va anexa Ducatul de Nassau (ceeace s'a întâmplat în 1866) și este sigur că cercurile prusiene ar fi fost fericite de a vedea pe Ducele de Nassau despărțit cu coroana română. Rallet se explică cum, fiind în contact în străinătate cu cercurile diplomatice, auzise vorbindu-se cu insistență de acest principe și probabil fusese convins de ai destine candidatura ...".

p. 843.

R. H. Bossy : Candidați străini....

Candidatura unui arhiduce austriac. 1859.

În anul 1859 Împăratul Napoleon, pentru a adormi îngrijorările Austriei, ar fi propus acesteia să pună pe tronul Principatelor Române pe un arhiduce austriac.

p. 844.

vezi și R. H. Bossy: agenția diplomatică a României în Paris și legăturile franco-române sub Cuza-Vodă, București, 1931, p. 139-140.

R. V. Bossy: Candidați străini - - -

După proclamația din 23 Dec. 1862 Cuza d'or fi găsit-o potrivită să creeze tronul unuiu de Lauchtenberg, ~~candidatul~~. Napoleon III se supără crezând că e vorba de o aprobare de Rusia. Și aceasta cauză Cuza renunță. Și Brătianu a combătut această candidatură în discursul din 11 Febr. 1863 ținut în parlament.[1] Ziare franceze vorbesc și în Ianuarie 1866 despre această candidatură.

p. 844-845.

1) Din scrisorile și memoriile lui Ion C. Brătianu 1821-1891, Buc. 1903, p. 302.

R. V. Bossy: Candidaturi străine - - -

După detronarea lui Cuza, Napoleon III a vrut să se folosească de turburările dela noi pentru a ajunge la unitatea Italiană. Napoleon III punea planul lui Nigra sore «să caute în vechia încercare de a convinge pe Împăratul Francisc-Iosif I de a ceda de bunăvoe Italiei ţinuturile sale italiene, în schimbul Silesiei ce ar primi dela Prusia. Ca compensaţiune, Prusia ar stăpâni ducatele danese Schleswig şi Holstein, precum şi câteva mici principate germane ce şi'ar alege ea însăşi. Spre a mângâia pe unii din urmaşii acestor principate de perderea coroanelor lor, li s'ar oferi tronurile principatelor dunărene».

p. 845-846.

T. C. Filatti — Contribuții —

Semicorp studiu

Ioan C. Filitti: Contribuții la istoria diplomatică a României în secolul XIX-lea, București 1935.

Carol?

<< Alegerea lui Carol de Hohenzollern ca domn al Principatelor-Unite a fost o primă înfrângere a politicei austriace, și oprijinită ca atare de rușii. Deși Rusia a protestat contra acestei alegeri ca fiind o călcare a tratatului de la Paris, în sprijinul de a putea la vreme prilej să caute revizuirea acelui tratat în clauzele care o umileau adâncu privitoare la regimul strâmtorilor >>

p. 62.

Sub același titlu: „Raporturile ruso-germane față de sud-estul european", a fost publicat în revista Viața Românească, Sept. Oct. 1921.

Ioan C. Filitti: Contribuţii la istoria diplomatică a României în secolul XIX-lea, Bucureşti 1935.

Principate străine.

La 11.II.1857, C.A. Sturdza adresa din Paris caimacamului Al. Ghica, o scrisoare în care-i arată atitudinea ziarelor franceze faţă de problema principatelor române şi ce ar putea face în favorul candidaturii sale: << Depuis que les autres difficultés de détail ont été réglées par la conférence et que la seule question des Principautés est encore restée en suspens, c'est à celle-ci que les partis s'adressent pour y chercher, chacun à part soi, la satisfaction de ce qu'on croit être ses intérêts. L'opinion révolutionnaire demande naturellement tout ce qui déplait à l'Autriche, à l'Angleterre et à la Turquie, et, comme les différentes nuances des conservateurs en France sont plus ou moins hostiles à une ou à plusieurs de ces puissances, il s'ensuit qu'il y a unanimité des journaux quotidiens sur un souverain étranger. En fut-il autrement, que le résultat serait toujours le même, puisque la presse, dans son état de gêne à soutenir la thèse de l'union et de l'indépendance des Principautés, actuelle, éviterait de s'attirer des difficultés en se posant en désaccord avec le gouvernement qui, soit pour cajoler l'opinion révolutionnaire, ce qu'il croit pouvoir faire sans danger pour les questions d'extérieur, soit pour se donner la seule part d'influence que les distances lui permettent d'obtenir, celle des idées de nationalité, persiste à se poser en

défenseurs des intérêts roumains ... ».

Sutzu propune cumpărarea unui jos « et de le faire parler avec vigueur ». Acest lucru îl propusese încă la București lui Bolz, dar acesta din ezitările a refuzat. Cu 150.000 ar putea face mult. Le libraire Steinger ou la petite comtesse ... cheltuiască acești bani și vină ... să dea o mână mai mică. Sutzu crede că ar putea pune austriace, Glica poate influența din București chiar; « Tout ce qui est des feuilles anglaises et belges, je pense qu'il sera nécessaire d'assigner régulièrement les fonds nécessaires pour s'y ménager un système de réfutations contre les arguments et les insinuations de la presse parisienne. Je ne crois pas que cette dépense puisse s'élever à plus de deux mille francs par mois, si on s'en sert avec quelque habileté et quelque connaissance pratique des hommes et des lieux ... ». Ve arătă în cercetările în Grigore Gârneaț, i a intrat să aibă relații engleze în numele guvernului din Luntenia.

p. 44-46.

Din primăvara anului 1858, s'au mpt legăturile lui Sutzu cu Glica. « Cela s'explique: Glica était revenu au parti de l'union et le soutenait de toute son influence. Bojade avait évolué dans le même sens ».

p. 46.

Vezi și Revue Historique II, 1925.

Ioan C. Filitti = Contribuții la istoria diplomatică a României în secolul XIX-lea, Bucureşti 1935.

Unirea şi principatele străine.

<<Dès lors il devenait peu probable que l'union puisse être réalisée, sous l'accord des deux grandes puissances qui avaient dirigé la guerre de Crimée et dicté le traité de Paris. Les chances de réussite étaient encore diminuées par le lien indissoluble que le Roumains établissaient entre l'union et une dynastie étrangère, argumentant par là les causes ou les prétextes de réserve et de défiance. Le 9 août 1856, le comte Walewski, ministre des affaires étrangères de France, croyait devoir attirer l'attention de son ambassadeur à Constantinople, Thouvenel sur la question du prince étranger,, n'est pas implicitement ni nécessairement exclue dans celle de la réunion "et que rien ne l'indique et rien explicable dans les prévisions des signataires de la paix!" Il "comme ayant été dans les prévisions des ci-devant princes, Michel Stourdza de Moldavie, Alexandre Ghica, Georges Bibesco et Barbu Stirbey, de Valachie, ceux-là mêmes qui s'étaient montrés favorables à l'idée d'union sous un prince étranger, aient aussitôt repris les négociations pour rentrer au pouvoir ou même pour s'assurer le trône des Principautés-Unies>>. p. 38.

Caimacamul din Muntenia murit în Iulie 1856, Al. Ghica, ţinea tainic ministrul de finanţe, C. A. Rosetti în străinătate, pentru a obţine tronul Munteniei sau chiar al amândoror principate. Soţia întoarse-derile lui, Rosetti îi scrie la 24. XI 1856, din Viena. În aceeaşi zile, Jurnal comun al Franţei la Bucureşti, Eugène Poujade, îl ajută pe Rosetti. chiar şi direct, Poujade, scria lui Al. Ghica, reprezentându-i situaţia politică în ţară şi sfătuindu-l să revină cât mai repede. Pentru această dorinţă revenirea din Paris, 6 Febr. 1857. În revenirea din 8. II. 1857 Poujade, îi spune lui Al. Ghica: <<În scrisoare către lord Clyndhurst, ce un lui caută să-l convingă că prinţul de Sassau ar fi mai puţin periculos decât un Bibesco sau un Stirbey>> p. 2 vorba de candidatura prinţului de Sassau. [Pentru această ştire specială din scrisoarea lui Boppy].

Cu titlul: Un émissaire valaque à Paris en 1857, lettres inédites de Rosetti şi Poujade în Revue Historique II (1925) p. 38-44.

Sobrina Cantacuzino = Ştiu s'ați fost la I.C. Brătianu

Probabil ştiam

Sabina Cantacuzino: Din viața familiei I. C. Brătianu 1821-1891, București 1933.

Prințesa străină.

„În trecere [e vorba de călătoria lui I. Brătianu] se oprește la Soudrevanges, unde avea rude de d. [redacted] Salhan-amic al d-nei Cornu, soră de lapte a împărătesei Napoleon. El a dat tatii sfatul de a se adresa principelui Anton de Ho-hezollern".

p. 48.

Les correspondants journalistes

Jan C. Bataviaan — 1

Din Corespondența familiei Ion C. Brătianu 1859-1883. Cu o prefață de Ion Nistor. Vol. I, 1933. (Prezământul Cultural Ion C. Brătianu XX).

Ion. C. Brătianu către soția sa.

Paris, 29/17 decembrie 1865- Vineri.

<<.....sunt așa de ocupat, încât boala nu se mai lipește de mine, deși dorm foarte puțin, tot timpul fiind ocupat în curse, în vizite și în scris. Văz o mulțime de lume, pe care cant ieșăși s'o câștig causei noastre.....>>.

p. 62 Nr. 53.

Din corespondența — I.

Dlui C. Bălăceanu către ostaşi.

Paris 14/26 Febr. 1866.

«---- Lucrez, privesc lumea şi alerg la rândul meu, a vedea lumea e trebuinţă să o câştig la cauza noastră ---- cred, că sunt mai curând după căderea [a lui Cuza] decât înainte, căci acum ochii se curăţesc destinele României şi din necunoscute până acum sunt singur d'a apăra drepturile ţării. Sunt însă încredinţat că vom învinge pe răi voitori şi vom câştiga o poziţiune şi mai bună decât aceia ce am avut. Împăratul este pentru noi şi cred că ne va apăra drepturile; oricum însă tot vom fi mai bine decât sub domnia lui Cuza ---».

p. 72-73, Nr. 63.

Din corespondență — I.

Ion C. Brătianu către soția sa.

Paris, 16/28 Oct. 1866.

„Nu știu dacă Rosetti ți-a scris că mi-a depeșat în numele guvernului d'a mă aștepta aici pentru o misie oficială, eu care zic că o să mă însărcineze. Gândesc, că un post și altă decât ca să fac parte din deputațiunea care ar fi pornită pentru Comitele de Flandra. — Aici toată lumea ne felicită pentru frumoasa revoluțiune ce-am săvârșit, deși n-am ridicat mai mult decât o cârjă. Acum atârnă de noi să ne ținem la acea înălțime, prin concordă și vrednică statornicie. — ".

p. 75, Nr. 66.

[Sosită e grecită. Kuzuchevici].

S. Bărnuțiu = Steagul arbelor.

Proiecte studii

S. Bărnuțiu = Dreptul -

Principiile străine.

Vorbind de „Pactul Unirii Românilor" , arată Bărnuțiu și „Condițiunile pactului unirii". La punctul 3 al acestor Condițiuni, zice: << In pactul unirii să se excludă pentru totdeauna orice dominațiune străină de la dreptul asupra teritoriului și a voinței Românei și să se declare de proditoriu tot Românul, care ar atenta să dea țara la domnu străin >>.

p. 320.

S. Bărnuțiu = Dreptul public alu Romanilor, Iași 1867.

Autorul arată cu exemple începând dela anul 593 și sfârșind cu Ștefan Răzvan, că Românii an' an putut sufere pe străini. (150–154).

<< Câte lupte au avut Românii până ce au scăpat de domnii fanarioți și cu câtă bucurie au empins pe domnii lor naționali, ce demonstrații au făcut ei în contra domnilor străini în 1848 atât în Dacia superioară cât și în cea inferioară, ce frică i-au fost empins că vor căde podă în domn străin când cu drapelele adhoc, și cu entuziasm au bucurii au salutat pe Românul Alexandru Cusa ----; noi credem că și cu istoria sînă am justificat credința Românilor, că adecă pentru Românii numai capul Român e cap adevărat, și legitim>>

<< Argumentele în contra Domnilor străini.>>.

<< cumcă Românii nu pot să aibă decât Domni Români aleși din sînul lor dacă voesc a fi și a vieți ca națiune liberă, acestă teză e atât de naturală și de evidentă, încât e absolut un nefiutință a susține și a apăra antiteza contradictorie fără de a revolta despre a proste sentimentul ficcărui Român și fără de a nidica despre altă parte legile eugetării și dreptuile naturale.

Adecă dreptul Românilor de a fi guvernați de Domni Români, e un drept natural al lor ca și dreptul de a fi și de a vieți ca națiune, cu atât mai mult, că dreptul lor de a fi guvernați de Domn Român nici un e un drept destins de dreptul vieții naționale, ci e numai o manifestațiune a aceluias, prin care națiunea arată, că trăește ca natiune liberă, nesupusă și suverană, precum ar fi dică contra cumcă Românii sunt supuși dominațiunii străine, și cum că ei nu mai trăesc ca națiune liberă și suverană.

Scrutând acest drept, ca natural, un drept cert de sine ca orice ascioună juridică, de acea el nu'i un ase op de demonstrațiune, și noi încă nu vom ave a demonstra, cumcă Românii au drept de a și alege Domn Român, ci vom să arătăm numai atât, că e cu nefiutință juridică ca ei să și pună sau să le se impună Domn străin.

1) Natura a împărțit genul omenesc în națiuni, dând ficăreia dreptul ca să aibă apoi său național, legând-o cu acestu cele mai sfinte legături de datorii morale și naturale, și insuflându-i dragoste către dânsul, pentru ca așa să poată trăi ficare, să se poată guverna, și să poată lucra cu mai mult efect pentru scopurile cele naționale ale umanității ----; dar a introduce Domn străin va să zică a ataca acestă ordine naturală, a revolta sentimentele naționale, și a rupe legăturile cele mai tari, cu care e legată națiunea cu capul ei cel natural ----.

2) E contradicțiune ca națiunea Română să fie liberă și suverană

și tolerată să fie supusă la domn străin, așa dar e contradicțiune și aceasta, ca să dorească domn străin voind a fi liberă, prin urmare a fost contradicțiune din partea Românilor doitori de domn străin a demonstra mai întâi suveranitate internă și externă a națiunii Române, și după aceea a renunța dreptului de alegere, și a da străinilor nu numai alegerea ci și dominațiunea peste Românî.

3) Dreptul de a exercita puteri publice în fiecare stat e un drept exclusiv al națiunalilor; aceasta permițând putem argumenta așa: în Statul Român numai Românilor poate să se dea dreptul de a exercita puterile publice; dar domnul străin nu e Român, așa dar domnului Străin nu se poate da dreptul de a exercita puterile publice în statul Român.

4) Onoarea fiecărei națiuni se ține de drepturile ei toleasme fesne, neînstrăinabile și neatingabile ca și libertatea ei, acuma supune pe Românî la domnî străinî va să zică a le atinge onoarea națională, fiind dezonoare a fi o națiune supusă la străinî.....

5) Una din datoriile cele mai sfinte și mai perfecte ale fiecăruia Român, apoi ale adunărilor naționale, și chiar ale universității naționale e datoria de a apăra țara de străinî, că adică țara să nu vină sub puterea și sub dominațiunea străinilor. acum fiindcă nu este drept în contra datoriei, și anume în contra datoriilor perfecte, precum e aceasta: resultă, că nici un Român, nici o adunare, și nici universitatea tuturor Românilor 'insăși nu are dreptu a da țara la domn străin.

6) Tot Românul are dreptul de a pretinde atât dela puterile constituite cât și dela cele constitutive și chiar dela universitatea națională 'însăși, ca aceste să nu facă nimica ce ar fi în contra ființei statului Român, și în specie să nu introducă nicio instituțiune în statul Român, prin care s'ar periclita libertatea națională și garanțiele ei, și anume garanția cea mare a ei, educațiunea națională după principiile strămoșilor: acum fiindcă nu este drept în contra dreptului, și fiind domnul străin oploșit dela natură ca să facă responsibilă educațiunea Românilor după principiile strămoșilor lor: resultă că nu au drept nici puterile constituite, nici cele constitutive, nici 'însăși Universitatea Românilor ca să-i supună la domn străin.

7) Nici o națiune fără de teritorii liber nu poate fi liberă; dar teritoriul supus unui domn străin nu e liber; așa dar nici națiunea supusă la domn străin nu e liberă.

Sfătă. Teritoriul supus la domn străin nu e liber pentrucă el e legat de familia cea străină a domnului străin împreună cu

tronul ca o ereditate a lui.

8) Dreptul națiunii române de a-și alege pe capul său din sânul său e unul din drepturile naturale, despre care zic Românii, că sunt totdeauna ferme și neimutabile, apoi un drept, care nu e numai al națiunii prezente, ci și al generațiilor viitoare; deci națiunea prezentă nu-i poate renunța nici pentru sine, pentru că e neimutabilă și nealienabilă; nici pentru generațiunile viitoare, pentru că prin aceasta le-ar viola dreptul, dând străinilor un drept, care nu e numai al ei. - - -

9) De odată cu principele român se va ridica și principiul românității, și în locul lui se va introduce un principiu străin, ale cărui urmări ni le arată istoria Românilor supuși la dominațiuni străine - - - - - - -

- - - - - - - - - - -

11) A da țara Românilor la domni străini ar fi drept acea crimă de lèse maiestate a poporului român, căci așa zice legea Julia a maiestății: - - - - ; acum domnul străin ar fi instrumentul națiunii sale în contra Românilor, precum și al altor națiuni străine cu care ar fi legat el. Românii nu s'ar putea apăra când ar fi atacați de națiunea domnului străin sau de alte națiuni

- - - - -

Fiind așa dar dominațiunea străină contrară atât dreptului privat cât și celui public, intern și extern: e evident și neputința juridică de a pune sau de a impune Românilor domni străini.

Rațiuni politice în contra dominațiunii străine.

Cum că domnul străin va fi foarte periculos pentru Români după pozițiunea lor în care se află, și după statul lor de astăzi, e foarte ușor de a înțelege »

Domn francez sau italian ar avea de urmare înlăturarea limbii române din școli și administrație; funcțiile ar fi ocupate de străini în dauna Românilor, etc. Domnul de origine germană, ar deschide România colonizării germane.

În general domnul străin ar da o direcțiune străină educațiunii și administrației; ar acorda încredere conaționalilor săi; și-ar favoriza țara și familia sa; Românii ar pierde libertățile, etc.; domnul străin ar favoriza colonizarea de străini și ar desnaționaliza pe Români prin instrumentele sale: dregătorii și armata; posturile mai însemnate [redacted] civile și militare vor fi date la străini; familiile române mai de seamă, de care se va teme, „le va stinge"; comerțul și industria vor fi date străinilor; averea țării va fi a domnului străin, iar averea domnului străin nu va fi și a țării, etc.

« Românii au rațiuni foarte multe și grave, de a se teme, să nu fie toată sistema unirii cu domn străin numai o stratagemă diplomatică inventată de străini cu scopul, ca Românii să nu poată fi liberi nici după moartea Turciei, ci să înceapă chiar după moartea aceleia a fi ceea ce n'a mai fost, ereditatea unei dinastii străine trimise ca să asiste la înmormântarea Turciei și a României! Iată rațiunile politice în contra dominațiunii străine! »

p. 150-166.

Gh. Dunichevici

Contribuții la ist. leg. polono-române în

Gh. Duzinchevici = Contribuții la istoria legăturilor polono-române în anii 1865-1866, București 1936. —

În anul 1866, voind să-și consolideze situația în România în vederea unei eventuale lupte cu Rusia, polonii au susținut candidatura lui Grigore Brâncoveanu.

p. 22-25.

Pentru această și anexele: XV - XVIII, p. 53-62.

N. Iorga

Politica externă a Regelui Carol I.

Sinaia

N. Iorga = Politica externă a Regelui Carol I. Lecții ținute la Universitatea din București. Ed. II București 1923.

Răsturnarea lui Cuza.

Lovitura din 1866 „or fi dat „în numele [aruncați], dar fără consimțimântul ei..“

p. 28.